

**Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна
академія імені Тараса Шевченка**

Кафедра біології, екології та методик їх навчання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Кременець – 2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи науково-педагогічних досліджень» для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Кременець, 2021. 17 с.

Розробник програми:

Бондаренко Т. Є., викладач кафедри біології, екології та методик їх навчання, кандидат педагогічних наук.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри біології, екології та методик їх навчання

Протокол № 1 від „31” серпня 2021 року

Завідувач кафедри

Н. Цицюра

1. ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Основи науково-педагогічних досліджень» складена згідно з освітньо-професійною програмою Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).

Робочу програму укладено згідно вимог кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань та компетентностей, якими має опанувати здобувач вищої освіти – майбутній вчитель біології та основ здоров'я.

Предметом вивчення освітнього компонента є організація, проведення, обробка та оформлення результатів науково-педагогічного дослідження.

Міждисциплінарні зв'язки: з філософією, педагогікою, психологією, методикою навчання біології та основ здоров'я.

Вивчення освітнього компоненту «Основи науково-педагогічних досліджень» передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації, зокрема, опанування системою знань про типи досліджень, логіку, основні елементи, етапи, методи наукових та науково-педагогічних досліджень.

Програма визначає алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни «Основи науково-педагогічних досліджень», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

Ключові слова: емпіричні методи, методи наукового дослідження, науковий апарат дослідження, педагогічний експеримент, теоретичні методи дослідження.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна	
		Курс	
Змістових модулів – 2	Спеціальність 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	II	II
		Семестр	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання – 10 год.		III	III
Загальна кількість годин – 90		Лекції	
	16 год.	4 год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3,3	Освітньо-професійна програма Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) Освітній рівень Перший (бакалаврський)	Практичні	
		18 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		46 год.	70 год.
		Індивідуальні завдання	
		10 год.	10 год.
		Форма контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 37,8%:62,2%

для заочної форми навчання – 11,1%:88,9%.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: забезпечення підготовки майбутніх вчителів до самостійного проведення науково-педагогічних досліджень у галузі педагогіки і методики навчання біології та основ здоров'я.

Основними завданнями вивчення освітнього компоненту «Основи науково-педагогічних досліджень» є:

- забезпечити високий рівень професійної підготовки здобувачів вищої освіти шляхом ознайомлення їх з колом актуальних педагогічних проблем;
- удосконалити загально-навчальні уміння з опрацювання та вивчення літературних педагогічних першоджерел: вміння здійснювати науковий огляд систематизованих першоджерел, користуватись прийомами швидкого, уповільненого, вибіркового та змішаного читання, засобами накопичення матеріалів у процесі критичного аналізу літератури.
- озброїти студентів знаннями та вміннями з основ проведення наукового дослідження.
- формувати уміння і навички використання дослідницьких методів (діагностичних та формуючих) для вирішення практичних завдань навчання та виховання учнів;
- підготувати студентів до здійснення самостійного педагогічного дослідження та оформлення його у вигляді курсової роботи з педагогіки, методики навчання біології та основ здоров'я;
- сприяти розвитку інтересу та прагнення до наукової діяльності, самостійності мислення здобувачів вищої освіти;
- формування уявлень про використання методів наукового пізнання для проведення науково-педагогічного дослідження;
- ознайомлення з методикою організації і проведення науково-педагогічних досліджень у галузі педагогіки і методики навчання біології та основ здоров'я;
- формування умінь, необхідних для проведення всіх етапів науково-педагогічного експерименту;
- оволодіння здобувачами вищої освіти уміннями аналізувати, інтерпретувати і обговорювати результати педагогічних досліджень, формулювати науково-обґрунтовані висновки і розробляти практичні рекомендації з метою оптимізації освітнього процесу;
- розвиток умінь орієнтуватися в інформаційному потоці, знаходити і переробляти інформацію, критично ставитися до отриманої інформації, володіти новими інформаційними технологіями;
- формувати в процесі навчання професійну майстерність, організаційно-методичні навички, вміння творчо використовувати результати науково-педагогічних досліджень у практиці навчання і виховання школярів.

Вивчення курсу передбачає формування у студентів **знань** про:

- Основні напрямки розвитку сучасної педагогічної науки, види наукових педагогічних досліджень, їх значення для розвитку теорії і практики шкільної освіти.
- Принципи організації наукового педагогічного дослідження.
- Теоретичні та емпіричні методи дослідження.
- Логіку наукового пошуку та основні етапи педагогічного дослідження: визначення проблеми, теми, мети, завдань дослідження та поетапну побудову його методики.
- Місце і значення діагностики, прогнозування у педагогічному процесі та педагогічному дослідженні.
- Роль експериментальної та контрольної групи у педагогічному дослідженні.
- Методи обробки інформації, отриманої в результаті проведення педагогічного дослідження, її відповідного оформлення та презентації.

• Шляхи впровадження результатів наукового педагогічного дослідження у практику роботи з учнями в умовах закладів загальної середньої освіти.

На основі цих знань у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані **уміння**:

- аналізувати сучасні тенденції розвитку педагогічної науки в цілому та шкільній освіті зокрема,
- використовуючи теоретичні методи дослідження готувати доповіді, реферати, писати анотації на методичні матеріали за фахом майбутньої професійної діяльності,
- визначати категоріальний апарат педагогічного дослідження,
- здійснювати вибір теми, постановку мети дослідження, формулювати об'єкт, предмет, завдання, гіпотезу дослідження,
- визначати необхідні методи педагогічного дослідження,
- підбирати необхідну експериментальну базу;
- складати або підбирати необхідний діагностичний матеріал;
- застосовувати опитувальні методи дослідження,
- складати програму експериментальної роботи,
- складати педагогічну модель,
- вибирати методи кількісних вимірювань в педагогічному експерименті,
- застосовувати методи математичної статистики для обробки результатів,
- інтерпретувати результати і формулювати висновки,
- оформляти результати дослідження, готувати наукові повідомлення, писати наукові статті, курсові роботи.

Освітній компонент сприяє розвитку у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі освіти, що передбачає проведення досліджень і здійснення інновацій та характеризується комплексністю і невизначеністю умов та вимог.

Загальні компетентності:

ЗК1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК2. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК7. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні, діяти на основі етичних правил та академічної доброчесності.

ЗК9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності спеціальності:

ФК5. Здатність проявляти креативність у розробці навчально-методичних матеріалів та здійсненні педагогічних досліджень.

ФК10. Здатність демонструвати знання загальнометодологічного характеру, методики навчання біології та основ здоров'я у закладах загальної середньої освіти.

Програмні результати навчання:

РН1. Осмислювати соціальну значущість педагогічної професії, підвищувати особистісний і професійний розвиток, виявляти здатність до самоорганізації професійної діяльності, застосовувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних практичних задач.

PH2. Вміти використовувати різноманітні ресурси для пошуку потрібної інформації, критично аналізувати й опрацьовувати інформацію з метою використання її у сфері професійної діяльності із дотриманням принципів академічної доброчесності.

PH4. Володіти інформаційно-комунікаційними технологіями і застосовувати їх для вирішення дослідницьких та практичних завдань у професійній галузі.

PH12. Володіти методологією досліджень у біології та педагогіці, умінням аналітично опрацьовувати, оформляти та презентувати результати досліджень із дотриманням норм академічної доброчесності.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 1. Загальна характеристика педагогічного дослідження

Сучасна стратегія оновлення і розвитку освіти. Зміна цілей освіти. Перехід до людиноцентризму. Соціально-особистісні цілі освіти. Зміна цілей змісту освіти. Урізноманітнення форм організації освітнього процесу. Диференціація навчання. Випереджаючий характер навчання. Багатофункціональність навчання. Діагностична основа навчання. Підвищення ролі регіонального і місцевого факторів в освіті. Гуманізація освіти.

Поняття про педагогічне дослідження. Складові дослідно-експериментальної роботи: діагностика, педагогічний аналіз, прогнозування, формування особистості творчого педагога, розвиток ініціативи і творчості вихованців, подолання міфів, стереотипів, інертності.

Природа і функції освітніх інновацій. Категорії: нове, новаторство, новація, нововведення, інновація, інноваційний процес. Етапи розвитку інноваційних процесів.

Теоретичні основи та проблематика сучасних педагогічних досліджень. Основні положення, закономірності і принципи організації педагогічного дослідження. Методологічні, теоретичні і практичні дослідницькі проблеми.

Джерела і умови дослідницького пошуку: загальнолюдські гуманістичні ідеали, досягнення всього комплексу наук про людину, передовий досвід минулого і сьогодення, педагогічний потенціал колективу педагогів і учнів, навколишнього соціального середовища, творчий потенціал професійного педагогічного працівника.

Організація дослідно-пошукової дослідницької роботи в освітніх установах. Етапи організації колективного комплексного дослідження. Дослідницька робота зі складання програм розвитку освіти. Врахування умов, в яких здійснюється дослідницька робота: соціально-політичні, організаційно-методичні, інші. Положення, принципи, підходи у методології педагогіки.

Тема 2. Види та принципи організації педагогічного дослідження

Наукове дослідження. Дослідження емпіричні і теоретичні. Принципи організації педагогічного дослідження: дослідницької діяльності у педагогіці; об'єктивності; врахування неперервних змін, розвитку досліджуваних явищ; виділення основних факторів, які визначають кінцевий результат; врахування об'єктивних суперечностей, що притаманні педагогічним явищам та процесам; єдності історичного та логічного; концептуальної єдності педагогічних досліджень; співвідношення досягнутого рівня з моделлю, метою; єдності дослідницького і навчально-виховного процесів; поєднання

аспектного і цілісного підходів; системного підходу. Види педагогічних досліджень. Колективні й комплексні дослідження.

Тема 3. Формулювання наукового апарату дослідження, логіка та програма педагогічного експерименту

Визначення актуальності проблеми дослідження, вибір теми дослідження. Визначення предмету і об'єкту дослідження. Формулювання мети, завдань, провідних ідей і гіпотези дослідження. Визначення методологічної основи дослідження.

Визначення базових понять, що лежать в основі педагогічного дослідження, та їх аналіз. Складання тезаурусу понять.

Розробка загального плану пошукової роботи. Логіка педагогічного дослідження. Програма експериментального дослідження.

Тема 4. Теоретичні методи педагогічних досліджень

Методи педагогічного дослідження. Теоретичні та емпіричні методи. Класифікація методів, що використовуються у педагогічних дослідженнях. Роль теоретичних методів дослідження у науковому дослідженні. Види теоретичних методів дослідження та їх характеристика: індукція та дедукція, аналіз і синтез, порівняння і класифікація, абстрагування та конкретизація. Поняття про модель та моделювання. Призначення моделей у науковому дослідженні.

Тема 5. Характеристика емпіричних методів педагогічного дослідження

Педагогічне спостереження. Види спостережень. Вимоги до підготовки і проведення спостереження. Протокол спостереження. Метод бесіди, інтерв'ю. Метод анкетування. Метод вивчення шкільної документації та учнівських робіт. Тести. Відеозйомки, фотографії, звукозаписи. Моніторинг. Метод рейтингу. Метод узагальнення незалежних характеристик. Метод аналізу результатів діяльності учня. Метод реєстрування Метод ранжування. Метод моделювання. Метод вимірювання.

Змістовий модуль 2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 6. Організація педагогічного експерименту

Типи науково-педагогічних досліджень. Основні етапи організації науково-педагогічних досліджень та їх характеристика.

Поняття експерименту. Види педагогічного експерименту. Критерії науковості експерименту.

Підготовчий етап проведення експерименту. Підготовка та проведення експерименту. Постановка завдань. Аналіз стану проблеми дослідження. Послідовність пошуку наукової інформації. Літературні джерела. Вивчення літературних джерел. Способи фіксування змісту вивчених джерел. Вибір необхідної кількості експериментальних факторів. Вибірка. Визначення тривалості. Фіксування даних.

Дослідницький етап експериментальної роботи. Констатувальний, формувальний та контрольний етапи педагогічного експерименту.

Тема 7. Обробка та інтерпретація результатів дослідження

Групування та графічна обробка даних (зведення даних, способи групування, таблиці, діаграми, графіки). Статистичні методи обробки даних (статистичні гіпотези, рівень значущості, середнє арифметичне). Критерій Стьюдента (послідовність розрахунку,

послідовність прийняття статистичної гіпотези, формулювання висновків). Впровадження результатів у практику.

Тема 8. Оформлення результатів досліджень

Наукова публікація: поняття, функції, основні види. Наукова монографія, наукова стаття, теза доповіді. Форми звітності та впровадження результатів наукових досліджень. Збірники наукових праць та вимоги до них. сутність та відмінність в авторських та друкованих аркушах. Наукові та науково-практичні заходи: нарада, колоквиум, симпозиум, конференція, з'їзд, конгрес, виставка, ярмарки, фестивалі.

Науково-дослідна робота студентської молоді. Вимоги до написання реферату. Тези, доповіді та наукова стаття Підготовка бакалаврської роботи як кваліфікаційного дослідження.

Захист та оцінювання кваліфікаційної роботи. Поняття та призначення презентації результатів наукового дослідження. Комп'ютерні технології підготовки та проведення презентації. Психологічні аспекти, що знижують ефективність презентації: страх, неадекватна форма реагування на критику. Презентація наукового проекту.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лекції	практичні	інд. робота	самостійна робота		лекції	практичні	інд. робота	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ										
Тема 1. Загальна характеристика педагогічного дослідження	9	2	2		5	9		1		8
Тема 2. Види та принципи організації педагогічного дослідження	9	2	2		5	9		1		8
Тема 3. Формулювання наукового апарату	9	2	2		5	10	1	1		8

дослідження, логіка програма педагогічного експерименту та										
Тема 4. Теоретичні методи педагогічних досліджень	9	2	2		5	9	1			8
Тема 5. Характеристика емпіричних методів педагогічного дослідження	9	2	2		5	9	1			8
Разом за змістовим модулем 1	45	10	10		25	46	3	3		40
Змістовий модуль 2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ										
Тема 6. Організація педагогічного експерименту	12	2	2		8	12	1	1		10
Тема 7. Обробка та інтерпретація результатів дослідження	9	2	2		5	11		1		10
Тема 8. Оформлення результатів досліджень	14	2	4		8	11		1		10
Разом за змістовим модулем 2	35	6	8		21	34	1	3		30
	10			10		10			10	
Усього годин	90	16	18		46	90	4	6		70

6. Темі практичних робіт та критерії оцінювання навчальних досягнень

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1		
1	Загальна характеристика педагогічного дослідження	2 / 1*
2	Види та принципи організації педагогічного дослідження	2 / 1*
3	Формулювання наукового апарату дослідження, логіка та програма педагогічного експерименту	2 / 1*
4	Теоретичні методи педагогічних досліджень	2
5	Характеристика емпіричних методів педагогічного дослідження	2
Всього		10 / 3*
Змістовий модуль 2		
6	Організація педагогічного експерименту	2 / 1*
7	Обробка та інтерпретація результатів дослідження	2 / 1*
8	Оформлення результатів досліджень	2 / 1*
9	Науково-дослідна робота студентської молоді	2
Всього		8 / 3*
Разом		18 / 6*

Примітка. 1* - заочна форма навчання

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти під час практичних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
8 балів	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує завдання стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
7 балів	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. Розв'язує завдання переважно стандартним способом.
6 балів	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Розв'язує завдання виключно стандартним способом.
5 балів	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Розв'язує завдання виключно стандартним способом, але допускає при цьому незначні помилки.
4 бали	Здобувач вищої освіти не здатний до глибокого, всебічного аналізу,

	обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки. Практичні завдання виконує із значними помилками.
3 бали	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань. Під час виконання практичних завдань допускає багато помилок і неточностей.
2 балів	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді. Із значними недоліками виконує практичні завдання.
1 бал	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Студент демонструє нездатність виконати практичні завдання.

7. Завдання для самостійної роботи

№ п/п	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ			
1.	Тема 1. Загальна характеристика педагогічного дослідження	Визначити завдання, методи та зміст освітньо-виховної роботи з учнями в умовах закладів загальної середньої освіти в контексті теми курсової роботи.	5 / 8*
2.	Тема 2. Види та принципи організації педагогічного дослідження	Робота в каталозі бібліотеки – ознайомлення з видами каталогів та правилами роботи з ними. Самостійний підбір літератури (довідникової, психолого-педагогічної, методичної) за темою дослідження в контексті виконання курсової роботи. Написати анотацію (короткий виклад змісту прочитаного: статті, книги тощо) на одну з наукових статей, запропонованих викладачем. Вимоги до анотації: лаконічність, чіткість, об'єктивність, достовірність.	5 / 8*
3.	Тема 3. Формулювання наукового апарату дослідження, логіка та програма педагогічного експерименту	Визначити понятійний апарат власного наукового дослідження (курсвої роботи).	5 / 8*

4.	Тема 4. Теоретичні методи педагогічних досліджень	Розглянути педагогічну модель педагогічного дослідження	5 / 8*
5.	Тема 5. Характеристика емпіричних методів педагогічного дослідження	Розробити питання для педагогів та учнів за тематикою наукового дослідження (курсової роботи)	5 / 8*
Змістовий модуль 2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ			
6.	Тема 6. Організація педагогічного експерименту	Побудувати програму та розробити методикку педагогічного дослідження.	8 / 10*
7.	Тема 7. Обробка та інтерпретація результатів дослідження	. Підготувати графіки, таблиці, діаграми, малюнки тощо до презентації результатів наукового дослідження.	5 / 10*
8.	Тема 8. Оформлення результатів досліджень	Написати рецензію на наукову роботу (статтю, доповідь, реферат, посібник): подати стислий аналіз роботи, обґрунтувати і представити власну думку. Структура рецензії: обґрунтування актуальності роботи, що рецензується; короткий виклад теоретичної позиції автора рецензованої роботи; аналіз теоретичної позиції автора з погляду методологічних, філософських положень та (по можливості) зіставлення її з теоретичними поглядами інших учених; аналіз доказовості висунутих припущень; характеристика особливостей викладу: ясно чи плутано, з достатньою чи недостатньою повнотою; висновки: що є цінним у рецензованій роботі, що вимагає додаткової перевірки чи уточнення, що є неправильним. Проаналізувати структуру наукової статті та тез наукової конференції за темою дослідження (курсової роботи)	8 / 10*
	Всього		46 / 70*

Примітка. 8* - заочна форма навчання

8. Індивідуальне навчально-дослідне завдання та критерії його оцінювання

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності здобувача вищої освіти, результати якої використовуються у процесі вивчення програмного матеріалу освітнього компонента. ІНЗД оприлюднюється під час захисту навчального проєкту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з освітнього компонента Основи наукових досліджень – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить

результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: систематизація, узагальнення, поглиблення та практичне застосування знань з освітнього компонента, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

ІНДЗ здобувачі вищої освіти готують у вигляді проекту власного наукового педагогічного дослідження зразком:

1. Оберіть проблему та визначте тему наукового педагогічного дослідження, сформулюйте її, відповівши на питання: Що досліджується? Яке явище або процес? З ким або відносно кого, якої категорії здійснюється дослідження? Де, в якій установі чи умовах?
2. Розкрийте актуальність обраної теми, виклавши її у 5-7 абзацах, визначивши – соціальну, наукову і практичну актуальність.
3. Визначте науковий апарат Вашого дослідження, а саме: об'єкт, предмет, мету, завдання і гіпотезу, сформулюйте їх за методичними вимогами.
4. Оберіть і зазначте методи наукового дослідження.
5. Сформулюйте можливу наукову новизну, теоретичне і практичне значення Вашого наукового дослідження згідно вимог.
6. Визначте зміст та напишіть план науково-дослідної роботи. Зверніть увагу на те, що кожен із визначених параграфів роботи має відповідати конкретному завданню наукового дослідження.
7. Підібрати монографії, статті, автореферати, дисертації, підручники та навчально-методичні посібники за темою дослідження за останні 5 років та підготувати на них анотацію та рецензію.
8. Здійснити бібліографічний пошук джерел із теми Вашої курсової роботи в електронній реферативній базі даних «Україніка наукова» (<http://www.nbu.gov.ua/db/ref.html>) та пошук авторефератів дисертацій в Електронному каталозі наукової літератури за адресою: <http://search.ukrlibrary.org/cgi-bin/search.pl> та проаналізувати електронні інформаційні ресурси Інтернет з теми дослідження. Скласти список назв таких ресурсів із наведенням режиму доступу до них.
9. Розробити програму експерименту до обраної тематики дослідження.

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності дослідження	1
2.	Визначення наукового апарату дослідження: об'єкта, предмета мети, завдань і гіпотези	2
3.	Визначення змісту та написання плану науково-дослідної роботи.	2
4.	Складання списку назв бібліографічних джерел за тематикою дослідження	1
5.	Розробка програми експерименту до обраної тематики дослідження	2
Разом		8 балів

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується під час підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Основи науково-педагогічних досліджень».

9. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

Словесні: лекція (традиційна, проблемна), пояснення, розповідь, бесіда.

Практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогійтощо).

10. Методи контролю

У процесі оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовуються такі методи: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, представлення презентації-доповіді за темою наукового дослідження, методи письмового контролю, тестування, уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1									Модуль 2 ІНДЗ	Модуль 3 Підсумковий тест	Сума балів
72											
32				40							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	8	20	100
8	8	8	8	8	8	8	8	8			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Добре
C	75-81	Добре
D	67-74	Задовільно
E	60-66	Задовільно
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

12. Методичне забезпечення курсу

- робоча програма;
- опорні конспекти лекцій;
- розробки практичних робіт;
- тестові завдання для оцінювання навчальних досягнень студентів.

13. Рекомендована література

Базова

1. Лапко В. В. Основи педагогічних досліджень: навч.-метод. посібник Івано-Франківськ: НАІР, 2016. 284 с. : URL : <http://194.44.152.155/elib/local/2250.pdf>
2. Лимар Ю.М. Основи науково-педагогічних досліджень : навч.- метод. посібник для студентів спеціальності 6.010102 «Початкова освіта». Чернігів: Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г.Шевченка, 2011. 56 с. : URL : <http://erpub.chnpu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/>
3. Лузан П.Г., Сопівник І.В., Виговська С.В. Основи науково-педагогічних досліджень. Київ 2010 : URL : https://bahmat.at.ua/MET_NAUK_DOSL/S.VYGOVSJKA_POSIBNYK.pdf
4. Моделювання науково-педагогічних досліджень: Навчальний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 520 с. : URL : <https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Koval-chuk-L.-Modeliuvannia-naukovo-pedahohichnykh-doslidzhen-.Posibnyk.pdf>
5. Оліяр М. П., Русин Г. А., Червінська І. Б. О 75 Основи науково-педагогічних досліджень (модульно-рейтинговий підхід): навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Івано-Франківськ: НАІР, 2013. 214 с. : URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk794104.pdf>
6. Основи науково-педагогічних досліджень: навчальний посібник / І. П. Аносов, М. В. Елькін, М.М. Головова, А. А. Коробченко. Мелітополь : ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2015. 218 с. : URL : <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/3943/1>

Допоміжна

1. Босенко А. І .Науково-дослідна діяльність галузі освіти : навч.-метод. посібник. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2014. 160 с.
2. Важинський С. Е. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с. Видавничий Дім «Слово», 2003. 240 с. : URL: <http://www.infolibrary.com.ua/booksbook-96.html>
3. Лаврентьева Г.П., Шишкіна М.П. Методичні рекомендації з організації та проведення науково-педагогічного експерименту. Київ: ІТЗН, 2007. 72 с.
4. Мартиненко С.М., Москаленко А.М. Організація науково-дослідницької роботи студентів з педагогічних дисциплін. Навч.-метод. посібник. Київ, 2007.
5. Науково-дослідна робота в закладах освіти: метод. посібник / Укл. Ю.О. Туранов, В.І. Уруський. Тернопіль: Астон, 2001. 138 с.
6. Педагогічний експеримент : навч.-метод. посіб. / укладач О. Е. Жосан. Кіровоград : Видавництво КОІППО імені Василя Сухомлинського, 2008. 72 с.
7. Тушева В. В. Основи науково-педагогічних досліджень: навч.-метод. посібник. Харків, 2006. 219 с.
8. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: Посібник. Київ: Академвидав, 2004. 208 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Автоматичне оформлення списку літератури. <https://vak.in.ua/do.php>
2. Загально-академічний портал наукової періодики 2007 : URL : <http://www.nbu.gov.ua/portal/>
3. Загально- і конкретно-наукова методологія педагогіки 2007 : URL : http://pidruchniki.com/17390919/pedagogika/pedagogichni_tsinnosti
4. Логіка і методика науково-педагогічних досліджень 2007 : URL : [/pidruchniki.com/1082030235381/pedagogika/logika_metodika_naukovopedagogichnih_doslidzhen#741](http://pidruchniki.com/1082030235381/pedagogika/logika_metodika_naukovopedagogichnih_doslidzhen#741)
5. Методи педагогічних досліджень. Київ, МОН, 2007 : URL : <http://www.readbookz.com/book/>.
6. Методологія, методи, логіка наукових досліджень 2007 : URL : http://pidruchniki.com/1056112760990/dokumentoznavstvo/metodologiya_metodi_logika_naukovih_doslidzhen#172
7. Методологія і методи педагогічних досліджень : 2007 : URL : http://pidruchniki.com/19120621/pedagogika/metodologiya_metodi_pedagogichnih_doslidzhen
8. Положення про експериментальний загальноосвітній навчальний заклад, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 114. Київ, МОН, 2007 : URL : <http://mon.gov.ua/>.
9. Суть нової методології педагогіки 2007 : URL : http://pidruchniki.com/11431213/pedagogika/sut_novoyi_metodologiyi_pedagogiki#49
10. Інтернет-портал мережі УРАН доступу до електронних наукових публікацій : URL : <http://biblio.uran.ua/>
11. Бібліотека електронних підручників 20 тис. книг : URL : <http://www.book-ua.org/>.
12. <http://uadocs.exdat.com/download/docs-187000/187000.doc>
13. <http://studentam.net.ua/content/view/4275/85/>
14. <http://rastu.com.ua/content/view/2086/371/>
15. <http://www.nbu.gov.ua/articles/2003/03gyuasd.zip>